

گه‌ندە گۆشەر

سهرنووسەر

گه‌ندیکا

گه‌ندیکا به‌ عه‌ره‌بی پێی ده‌لین (فسابه‌) ، به‌ ئینگیزی پێی ده‌لین (Bar Corruption) واته‌ دامه‌زراوه‌ی یاخود ریکه‌راوی پارێزهران .
ره‌نگه‌ بلین ئیمه‌ شتی وامان نه‌یستوه‌ و ئه‌و زاراوانه‌ش نه‌ به‌ کوردی و نه‌ به‌ عه‌ره‌بی و نه‌ به‌ ئینگیزی هیچ مانایه‌ک نابه‌خشن .

به‌لێ ، به‌ریزان بۆچونه‌که‌تان راسته‌ ، ئه‌وه‌ی راستی بیته‌ له‌ براده‌ریکم پرسێ ده‌نگ و باسی سه‌ندیکا که‌تان چیه‌ له‌وه‌لامدا وتی تۆ بلی گه‌ندیکا بۆیه‌ دوا‌ی ئه‌وه‌ی گه‌تو گۆیه‌کی زۆرمان له‌سه‌ر ئه‌و باسه‌ کرد له‌ دویدا له‌ دلێ خۆمدا وتم خوانا‌کا رۆژیک دا‌یته‌ ئیمه‌ی پارێزهرانی‌ش به‌ سه‌ندیکا که‌مان بلین گه‌ندیکا که‌ هیوادارم ئه‌و رۆژه‌ نه‌ینین به‌لام به‌داخه‌وه‌ و ئه‌وه‌ی له‌ سه‌ندیکا‌ی پارێزهران رویدا کفریک بو‌ کرا چونکه‌ هه‌موو که‌سیک یاسا پێشیل بکات نابێ سه‌ندیکا‌ی پارێزهران بیکات . گه‌ندله‌ی گه‌یشته‌ ئاستیک که‌ پیم وایه‌ سه‌ندیکاشی گرتۆته‌وه‌ ئه‌گه‌رنا له‌ ولاتان پارێزهر پله‌و پایه‌یه‌کی زۆر به‌رزه‌ و له‌گه‌ل داده‌وراندا له‌ یه‌ک تای ته‌رازوو دان . برواتان بیته‌ دوا‌ی ئه‌وه‌ی ده‌ستم کرد به‌ لیکۆلینه‌وه‌ یه‌ک له‌سه‌ر پێشه‌ی پارێزهرایه‌تی وه‌ک (میژوو ، سیستمی پێشه‌که‌ ، مه‌رج و ئاست و پێداویستیه‌کانی بوون به‌ پارێزهر... هتد) ... گه‌یشتمه‌ ئه‌و بروایه‌ که‌ نه‌ زانکۆ و نه‌ سه‌ندیکا و نه‌ ئه‌نجومه‌نی داده‌وری له‌و ئاسته‌دا نین شانازی به‌خۆمان بکه‌ین که‌ پارێزهرین . بۆ؟ چونکه‌ نه‌ خۆیندن له‌ زانکۆدا له‌و ئاسته‌دا یه‌ و نه‌ سه‌ندیکا هیچ په‌یمانگا و مه‌دره‌سه‌یه‌کی پێشه‌ی پارێزهرایه‌تی هه‌یه‌ ، هه‌تا بگره‌ خولگی راهێنانیش نیه‌ ئه‌نجومه‌نی داده‌وریش هیچ کاتیک هه‌نگاوی نه‌هاویشته‌وه‌ بۆ کردنه‌وه‌ی په‌یمانگایه‌کی داده‌وری ، من هه‌ر له‌و گۆشه‌یه‌دا و له‌ ژماره‌کانی رابردووی هه‌ردا شیوازه‌کانی گه‌ندله‌یم باس کرد ، ئیوه‌ی به‌ریزیش شاره‌زان و باش ده‌یزانن ، یه‌کیک له‌ شیوازه‌کانی گه‌ندله‌ی خه‌میه‌تی و خۆمانه‌ خۆمانه‌یه‌ ، که‌ دیاره‌ سه‌ندیکاش له‌ جیاتی گه‌ران به‌دوا‌ی خه‌لکی به‌توانا‌ و کارامه‌ دا ئه‌و شیوازه‌ی گرتۆته‌ به‌ر بۆ دامه‌زراندنی کارمه‌ندانی سه‌ندیکا که‌ پۆسته‌ گرنگه‌کان دراوه‌ به‌ کور و که‌س و کاری ئه‌ندامانی ده‌سته‌ی سه‌ندیکا ، جا ئه‌ندامانی ئه‌و ده‌سته‌یه‌ بن یاخود ده‌سته‌ی پێشوو . دووه‌م : گومان له‌ کارکردنی سه‌ندیکا به‌رۆژی هه‌ینی ، جگه‌ له‌وه‌ی کردنه‌وه‌ی سه‌ندیکا به‌ رۆژی پشو به‌تایه‌تیش هه‌ینی بێ ئاگاداری سه‌رۆک و ئه‌ندامانی ده‌سته‌ی سه‌ندیکا کاریکی نایاسایی یه‌ ، به‌رپوه‌به‌ر و کارمه‌ندانی سه‌ندیکا

.....بۆ ل ۷

پشوه‌ی هه‌زا

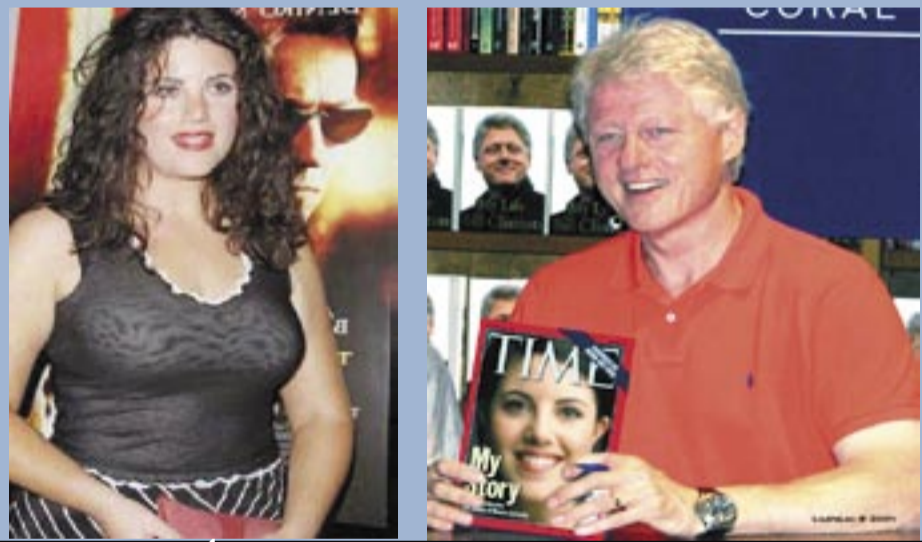
داوا‌ی طلاق

داده‌ور : خوشکه‌ بۆ داوا‌ی طلاق ده‌که‌ی؟
ژنه‌که‌ : ئاخ‌ر می‌رده‌که‌م زۆر هه‌یوانه‌ ناتوانم له‌گه‌لی بژیم .
داوهر : ئه‌ی بۆ می‌ردت پێ کرد ؟
ژنه‌که‌ : ئاخ‌ر قوربان نه‌مه‌ه‌زانی ئه‌وه‌نده‌ هه‌یوانه‌ .
پیاوه‌که‌ : درۆ ده‌کات گه‌وره‌م ده‌یزانی.....

پارێزهرانی ولاتان ریز له‌ پێشه‌که‌یان ده‌گرن ریگا ناده‌ن هیچ که‌سیک پێشه‌که‌یان سووک بکات

پارێزهرانی ئەهریکا هه‌ولێندا و نه‌یانه‌یشت بیل کلنۆن م سهرۆکی
پێشوه‌ی ئەهریکا پێشه‌ی پارێزهرایه‌تی بکات .
چونکه‌ له‌ کێشه‌ی مۆنیکا لوینسکی‌دا به‌درۆ شایه‌تیکی دابوو

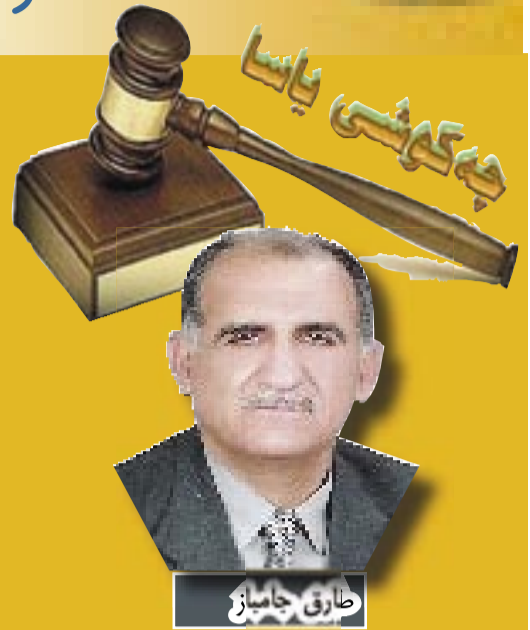
۷ ل

کچه‌ هونه‌رمه‌ندی تونسی هند کبری دوا‌ی ئه‌وه‌ی سوێندی یاساییشی خوارد ریگای پێنه‌را

پارێزهرایه‌تی بکات
سه‌ندیکا‌ی پارێزهرانی
مکریش رازی نابیت شه‌ریهان
که‌ ئه‌کته‌ر و سه‌ما
که‌ره‌ بچیته‌ ریزی ئه‌وان

۷ ل

تا‌کو زمانه‌کان په‌کسان بن پێویستیمان به‌ یاسای زمان هه‌یه

گه‌ر چی له‌گه‌ل دامه‌زراندنی ولاتی عێراق سا‌لی ۱۹۲۱ دان به‌زمانی کوردی له‌ دادگا‌کان ، قۆناغه‌کانی خۆیندندا نراوه‌ ، دواتر یاسایی تایبه‌ت (یاسای زمانه‌ خۆجایه‌کانی ژ ۱۹۳۱/۱/۴) ده‌رجوو هه‌روه‌ها له‌ یاساو بریاره‌کانی په‌یوه‌ندار (زمانی کوردی له‌ ته‌ک زمانی عه‌ره‌بی) له‌ ناوجه‌ی کوردستانی ئۆتۆنۆمیدا به‌ زمانی ره‌سمی ناوی ها‌توووه‌ ، دوا‌ی ئازادکردنی عێراق ئه‌وا ج له‌ یاسای تال یا له‌ ده‌ستوری عێراقی (۲۰۰۵) له‌ ماده‌دی (۴) دا زمانی عه‌ره‌بی ، کوردی له‌سه‌رتا سه‌ری عێراقدا دوو زمانی ره‌سمین به‌لام جارێ ئه‌و یاسایه‌ که‌ (یاسای زمانه‌) دانه‌نراوه‌ ، له‌ پرۆژه‌ی ده‌ستوری کوردستانیشیدا ئاماژه‌ به‌ هه‌مان ماده‌ کراوه‌ ئه‌مه‌یش ره‌جاوو په‌یره‌و کراوه‌ له‌و ولاتانه‌ی فره‌ نه‌ته‌وه‌ن (یاسای تایبه‌تیان بۆ زمان ده‌رجواندوه‌ تا‌کو له‌ هه‌موو بواره‌کانی ژیا‌ندا به‌ریک ، پێکی به‌ کار به‌یترێ ، هه‌ر بۆ نمونه‌ له‌ سا‌لی ۱۸۶۷ هه‌ دوو زمان (ئینگلیزی ، فه‌ره‌نسی) له‌ په‌رله‌مانی که‌ نه‌دیدا به‌ کارده‌هێترێ ، یاسای زمانه‌ فه‌رمیه‌کانی سا‌لی ۱۹۱۰ ده‌رجوووه‌ دواتر سا‌لی ۱۹۶۹ هه‌موار کراوه‌ له‌ سا‌لی ۱۹۷۴ دا به‌ره‌مه‌ بازرگانیه‌کان به‌ دوو زمان ده‌پێچرێته‌وه‌ هه‌روه‌ها کۆمسیۆنی زمانه‌ فه‌رمیه‌کانیان دامه‌زراندوه‌ ، یاسای زمانه‌کانیشیان سه‌ر له‌ نوێ سا‌لی ۱۹۸۸ دارشته‌وه‌ که‌ له‌ (۱۰۹) ماده‌ پێک ها‌توووه‌ له‌م یاسایه‌دا زۆر به‌ ووردقۆلی جۆنیه‌تی به‌ کارهێناتی زمانه‌کان ده‌ستنیشانکراوه‌ ، ئه‌وه‌ی پشت گو‌لی بخت ئه‌وا له‌ دادگا‌کاندا دوا‌ی له‌سه‌ر به‌رزده‌کرێته‌وه‌ .

له‌م دوا‌یه‌دا سه‌فه‌ریکی نیوه‌ جلم بۆ عه‌مان پایته‌ختی ئوردن کرد ، مه‌به‌ستم جوه‌نه‌ به‌ریتانی بوو به‌لام له‌وئ رێ نه‌دانیان هێنامه‌ پێش بۆیه‌ سه‌فه‌ره‌که‌م نه‌کرد به‌لام ئه‌و ماوه‌یه‌ی له‌وئ بووم به‌دوا به‌لگه‌ ، نوسین له‌ باره‌ی زمانه‌ ره‌سمیه‌کان ده‌گه‌رام تا‌کو رۆژیک خزمیک ده‌عه‌وتی کردین که‌ باسی زمانه‌کانم کرد ، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی دانیشتیوی که‌ نه‌دا بوو بۆیه‌ پاسپۆرتی که‌ نه‌دی ، ره‌گه‌زنامه‌ (جنسیه‌) ، بیمه‌ی ته‌ندروستی (الضمان ا لصحی) ، مۆ له‌ تی لێخوری (بۆ هێنام بۆ ل ۷